

BESLUT
2022-04-27

Dnr: 2022-00771

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 2 februari 2022

Saken

Merkostnadslån

Nämndens beslut

Nämnden avslår överklagandet.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § tredje stycket studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN, som beviljats studiemedel för kyrkomusikerutbildning vid Geijerskolan vårterminen 2022 ansökte även, såvitt här är av intresse, om merkostnadslån för musikinstrument med 105 600 kronor för perioden. – NN bifogade blanketten Merkostnadslån för musikinstrument med skolans intygande.

CSN avslag ansökan med motiveringen att NN inte kan få merkostnadslån för musikinstrument eftersom han läser på Geijerskolan, som är en folkhögskola. CSN uppgav vidare att merkostnadslån för inköp av musikinstrument bara kan lämnas till en studerande på en högskolas musikerprogram, en lärarutbildning med inriktning musik eller en utbildning som motsvarar någon av dessa.

NN överklagade beslutet och anförde i huvudsak följande. Han anser att beslutet har fattats på felaktig grund. Den utbildning han går är en utbildning som av CSN räknas som en högskoleutbildning, trots att den är förlagd på en folkhögskola. Det är därför han måste ansöka om studiemedel ur universitets/högskolepotten. Det är en utbildning där man erhåller kyrkomusikerexamen nivå C (vilket ger behörighet som kantor i Svenska kyrkan) efter fem terminers utbildning, vilket inte skiljer sig nämnvärt ifrån ett musikhögskoleprogram sex terminer, vilket i sin tur ger kyrkomusikerexamen nivå B (behörighet som organist). Dessutom genomförs utbildningen i samarbete med Svenska kyrkans utbildningsinstitut, vilket är ytterligare ett av skälen till att Geijerskolans kyrkomusikerutbildning klassas som en högre utbildning. Alltså gäller detta en yrkesspecifik musikerutbildning. Vad han inte heller kan begripa är varför det redan är vissa som går denna kyrkomusikerutbildning på Geijerskolan som har fått

sitt merkostnadslån beviljat. Förutom allt detta är instrumentet en nödvändighet för hans del för att alls kunna tillgodogöra sig utbildningen, som kräver mycket kontakt med orgeln som instrument.

CSN överlämnade överklagandet och handlingarna i ärendet samt upplyste om att myndigheten inte funnit skäl att ändra det överklagade beslutet. På nämndens begäran inkom CSN:s rättsavdelning därefter med ett yttrande och anförde bland annat följande. Av 3 kap. 13 § andra stycket studiestödsförordningen framgår att merkostnadslån kan lämnas till studerande vid en högskolas musikerprogram eller lärarutbildning som omfattar ämnet musik eller motsvarande utbildning för inköp till skälig kostnad av ett musikinstrument som är nödvändigt för genomförande av utbildningen. Det är i ärendet klarlagt att NN under vårterminen 2022 bedriver studier på en kyrkomusikerutbildning vid Geijerskolan, som är en folkhögskola. Vidare är det klarlagt att skolan intygat att han har behov av ett fysiskt musikinstrument för att kunna genomföra sina studier. Den aktuella utbildningen är av CSN klassificerad som en eftergymnasial utbildning inom avdelning B1 i bilagan till studiestödsförordningen. Utbildningar på universitets- och högskolenivå finns angivna i avdelning B2 i bilagan till studiestödsförordningen. NN bedriver därmed inte studier vid ett av högskolans musikerprogram eller lärarutbildning som omfattar ämnet musik. Frågan är emellertid om den folkhögskoleutbildning som NN läser kan anses vara en sådan motsvarande utbildning som kan ge rätt till merkostnadslån för inköp av musikinstrument.

I bilaga 2 till högskoleförordningen (1993:100) anges vilka examina vid statliga högskolor och universitet som får avläggas och vilka krav de studerande ska uppfylla för respektive examen. För att en utbildning ska anses motsvara en högskolas musikerprogram bör utbildningen enligt CSN:s mening ha ett kursinnehåll som leder till färdigheter som motsvarar examensmålen vid en konstnärlig utbildning på högskola eller universitet. En utbildning på folkhögskola kan enligt CSN:s mening inte anses ha ett sådant kursinnehåll som leder till de färdigheter som motsvarar examensmålen för en konstnärlig högskole-, kandidat-, magister- eller masterexamen. CSN bedömer vidare att utbildningen inte heller kan anses motsvara en ämneslärarutbildning som omfattar ämnet musik som ger den studerande behörighet att undervisa på grundskole- eller gymnasienivå.

Eftersom CSN anses att kyrkomusikerutbildning vid Geijerskolan i studiestöds-sammanhang inte kan anses motsvara en högskolas musikerprogram eller lärarutbildning som omfattar ämnet musik, är villkoren i 3 kap. 13 § andra stycket studiestödsförordningen inte uppfyllda för att merkostnadslån ska kunna lämnas för inköp av musikinstrument. CSN anser därför att överklagandet bör avslås.

NN har fått möjlighet att lämna synpunkter med anledning av CSN:s yttrande, men han har inte hörts av i anledning av detta.

Av information på Geijerskolans, folkhögskolan i Ransäter, webbplats framgår att den avsedda kyrkomusikerutbildningen räknas som postgymnasial utbildning.

Författningsbestämmelser

Bestämmelser om merkostnadslån finns i 3 kap. 15 § studiestödslagen (1999:1395) och i 3 kap. 13 – 13 c §§ studiestödsförordningen (2000:655).

Av 3 kap. 13 § studiestödsförordningen framgår följande. Merkostnadslån enligt 3 kap. 15 § studiestödslagen får lämnas för

1. utlandsstudier enligt 20 §,
2. undervisningsavgifter, och
3. andra skäligena merkostnader i samband med studierna.

För särskild utrustning eller studiemateriel får dock merkostnadslån lämnas bara till studerande vid en högskolas musikerprogram eller lärarutbildning som omfattar ämnet musik eller motsvarande utbildning för inköp till skälig kostnad av ett musikinstrument som är nödvändigt för att genomföra utbildningen.

Av 8 kap. 7 § CSNFS 2001:1 framgår följande. En studerande kan få merkostnadslån för inköp av ett musikinstrument enligt 3 kap. 13 § studiestödsförordningen.

En studerande kan även få merkostnadslån för renovering av ett musikinstrument.

För att en studerande ska kunna få merkostnadslån för inköp enligt första stycket krävs, förutom att studierna ska bedrivas vid någon av de utbildningar som anges i 3 kap. 13 § studiestödsförordningen, att läroanstalten styrker att instrumentet är nödvändigt för genomförandet av utbildningen.

Nämndens bedömning

Som framgår av den ovan redovisade bestämmelsen i 3 kap. 13 § andra stycket studiestödsförordningen (2000:655) får merkostnadslån för särskild utrustning eller studiemateriel lämnas bara till studerande vid en högskolas musikerprogram eller lärarutbildning som omfattar ämnet musik eller motsvarande utbildning för inköp till skälig kostnad av ett musikinstrument som är nödvändigt för att genomföra utbildningen.

I ärendet är klarlagt att NN inte studerar vid en högskolas musikerprogram eller lärarutbildning som omfattar ämnet musik. Det har heller inte, utifrån utredningen i ärendet, framkommit att den aktuella utbildningen, kyrkomusikerutbildning vid Geijerskolan, uppfyller förutsättningarna för att, vid en jämförelse med ovanstående högskoleutbildningar, anses utgöra en motsvarande utbildning. Nämnden konstaterar därmed att det inte har framkommit någon omständighet som gör att det finns skäl att göra en annan bedömning än den som CSN har gjort.

Något utrymme för undantag från bestämmelsen i 3 kap. 13 § andra stycket studiestödsförordningen finns inte. Det finns, mot denna bakgrund, inte någon författningensenlig möjlighet att bevilja NN merkostnadslån för inköp av musikinstrument. Överklagandet ska därför avslås.

Robert Dalman

Christina Sundström

Beslutet har fattats av: Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef,
samt ledamöterna Anita Enocksson, Hans Eklund, Emelié Häger, Helena Söderberg,
Jessica Levin och Staffan Ingmanson
Föredragande: Christina Sundström

Kopia till CSN